

Початок.

Після 24 лютого життя кожного українця розділилося на «до» та «після». Хоч про можливий повномасштабний наступ з боку рф (росії) й говорили усі українські та зарубіжні ЗМІ ще за місяць до нього, практично кожен не вірив, що таке може статися у 21 столітті. У тому числі і я, вважала, що це черговий «тонус» для суспільства, мовляв, аби не розслаблялись, адже вже декілька років ЗМІ та влада намагалися тримати нас у інформаційній напрузі. Отже, за декілька тижнів «до» я заспокоювала усіх родичів і казала, що все буде добре, паралельно із цим мала багато навчальний та робочих завдань, життя кипіло й у його вирі не хотілося думати, що може статися «щось».

Ввечері 23 лютого, опісля робочого дня, я, як і завжди, записувала у блокнот усі справи, які маю виконати завтра, їх насправду було багацько і я хвилювалася, як же встигнути усе заплановане, адже дедлайни не чекають. Лягала спати, як і харків'янин, без жодної думки, що прокинуся під звуки війни.

У цю ніч я була вдома тільки з бабусею, якій 77 років, та песиком, адже мої батьки у цю ніч були на роботі. Цікаво, що у цю ніч мій песик вночі прийшов спати до мене, можливо, щось відчував. О 3:55 я прокинулася від того, що пес почав дуже гавкати і побіг до дверей, разом із тим пролунала низка дивних звуків, схожих на те, що хтось сильно гримає у двері. Я подумала, що хтось рветься до нас до хати і злякалась, адже не знала, як захистити себе і бабусю. Проте, через декілька хвилин стало зрозуміло, що нікого немає за дверима. Відкривши телефон, побачила відео з путіним, про початок «спецоперації», звернення нашого Президента про оголошення воєнного стану у країні, про те, що почалась війна. Серце закалатало, мозок відмовлявся вірити, повітря не вистачало, вибухи були все голосніше. Відразу почали приходити повідомлення від друзів, усі зрозуміли, що «почалось». Я почала дзвонити до батьків, вони мали холодний розум і сказали, зібрати речі і сходити в магазин по воду. Головним моїм завданням на той момент було заспокоїти бабусю.

Я почала дуже швидко збирати валізи, паралельно читаючи новини у фейсбуці. Збір тривожної валізи я ігнорувала до того моменту. Мільйон думок у голові заважали зрозуміти, що справді треба поставити у валізу, тому я ставила усе, що треба і не треба. У такий момент

ти розумієш, що не можеш без кожної речі у своїй хаті, проте, на жаль, вона не вміщається у тривожну валізу. Отже, я подивилась у гуглі вміст валізи, зібрала медикаменти, документи.

У цей час сонце вже почало сходити над Харковом, вибухи на якийсь час припинились і ми подумали, що, можливо, все закінчилось. Наївно. У магазинчику коло нашого будинку, продавець, якого я знаю змалку, я і кожен ранок, був на робочому місці. Поки він діставав з полицки пляшки з водою, я запитала його «Вам страшно?», а він відповів «Це не та війна, коли будуть стріляти по мирних будинках і людях». Я повірила. Не знаю, де він і зараз.

Піднесення і згуртованість

Вибухи посилювались із кожним днем, сльози лилися, руйнування поширювались містом. Почали бити по історичному центрі Харкова. Жахливе відчуття, коли по телебаченню на всю країну показують такі рідні місця, де ми гуляли з мамою, ходили на каву з подружкою, але не у всій красі, а розбомблені і без вікон.

Ми почали думати, чим ми можемо допомогти. По телебаченню влада і ЗМІ підтримували бойових дух, що було напрочуд правильним рішенням. Було приємно чути, що все більше окупантів і їх техніки винищується героїчними ЗСУ. Проте, тверезо і раціонально оцінюючи технічні можливості України і переважаючі кількісно сили окупантів, кожен українець розумів, що без нашої спільної допомоги і згуртованості такі новини довго не проіснують. Усі масово почали скидати гроші у благодійні фонди («Повернись живим», «Фонд Сергія Притули»), особисто я ще не встигла витратити «ковідну тисячу» і зраділа цьому, адже змогла відправити її на підтримку армії. У перші дні не знаю, що було приємніше – дивитися на кількість знищених окупантів, чи на то, як українці збирають мільйони гривень із своїх заощаджень для армії. Цікавим є момент, коли Приватбанк дав можливість переводити кошти із картки Бонус+ на ЗСУ – там була невелика кількість гривень кожного, проте разом вийшло більше мільйона за один день. Така згуртованість всієї України відчувалася чи не вперше у житті. У стрічці Фейсбуку майоріли синьо-жовті прапори навіть у тих осіб, які ніколи не висловлювали свою політичну позицію (або висловлювали у протилежний бік). Перші справжні Дні Єднання, ще тоді ми не знали, що ця війна буде показувати наскільки українці справді єдині і як вона виявить «ділення» на «схід» і «захід» протягом століття.

Моральні упадки.

Страх, який ріс із кожним днем. Високий рівень стресу, недоспані ночі. Кожен пройшов через це. Усі хотіли б бути в безпеці, але її годі й шукати. Коли виїжджаєш із міста, здається, що стане легше, але легше не стає. Вокзал, купа жінок і дітей. Чоловіків не пропускають. Поїзди заповнені, у одному купе на чотирьох тепер 12 людей. Гавкають песики, кричать діти. Люди сплять у проходах вагону й у тамборі. Страх опановує. Кожен ставить собі запитання «коли це закінчиться і чи закінчиться взагалі?».

17.05.2022